

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3Csr/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217206533
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6217206533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudkyňou JUDr. Martou Kamenskou v spore žalobkyne D. H., J.. XX. XX. XXXX, G. Ž. XXX/XX, XXX XX G., zastúpenej Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou, IČO: 50 849 883, so sídlom Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri asociácii pre arbitráž so sídlom Vansovej 2, Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž so sídlom Rusovská cesta 15, Bratislava, zo dňa 24. 11. 2017 sp. zn. N. XXXXX/XX.

II. Žalobkyni sa proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby súd zrušil Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri asociácii pre arbitráž so sídlom Vansovej 2, Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž so sídlom Rusovská cesta 15, Bratislava zo dňa 24. 11. 2017 sp. zn. N. XXXXX/XX a priznal jej nárok na náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že dňa 17. 10. 2013 uzavrela so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol bezúčelový úver vo výške 800,- Eur s úrokovou sadzbou 39,15 % ročne, z ktorého mu zaplatila sumu 625,- Eur. V dôsledku tejto úverovej zmluvy sa dostala do finančných problémov a omeškala sa s platbami splátok úveru. Žalovaný si uplatnil túto pohľadávku dňa 15. 12. 2015 žalobou na rozhodcovskom súde. Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž vydal dňa 24. 11. 2017 Rozhodcovský rozsudok sp. zn. N. XXXXX/XX, ktorým jej uložil povinnosť zaplatiť žalovanému istinu, úroky, poplatky, zmluvnú pokutu, poplatok za upomienku a trovy rozhodcovského konania. Ďalej uviedla, že zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku sa domáha predovšetkým z dôvodu, že rozhodcovský súd nemal právomoc vydať tento rozsudok, nakoľko rozhodcovská zmluva, ktorou mala byť založená právomoc rozhodcovského súdu, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je ex lege neplatná. Jedná sa o typickú formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojedaná a vytvára nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Poukázala na to, že rovnaký právny názor na tento typ rozhodcovskej zmluvy vyslovila už viackrát aj súdna prax napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v Rozsudku sp. zn. 16Co/640/2014 zo dňa 22. 01. 2015, tiež v Uzneseniach sp. zn. 17CoE/175/2012 zo dňa 26. 10. 2012, 2CoE/170/2014 zo dňa 16. 09. 2014, 5CoE/73/2014 zo dňa 30. 09. 2014, 12CoE/67/2013 zo dňa 28. 08. 2013, 41CoE/183/2014 zo dňa 25. 06. 2014. Ďalším prejavom neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania, teda že sídlo rozhodcovského súdu je neprímerane vzdialené od miestne príslušného súdu jej ako spotrebiteľa (Rozsudok Súdneho dvora EÚ c-240/98, C-244/98). Okrem toho rozhodcovský súd neskúmal súlad dohodnutej odplaty v zmluve s dobrými mravmi, keďže dohodnutá úroková sadzba bola 39,15 % ročne a banky poskytovali obdobné

úvery s úrokovou sadzbou 15 %, potom takto dojednaná odplata je v rozpore s dobrými mravmi a naplňa znaky civilnoprávnej úžery, čo je nesporne v zhode s ustálenou judikatúrou napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31. 07. 2009 a rozhodnutiami súdov napr. Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25. 09. 2013, sp. zn. 5Co/354/2015 zo dňa 10. 05. 2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/100/2013 zo dňa 23. 09. 2013, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/677/2014 zo dňa 14. 07. 2015 a pod. Poukázala na to, že sa rozhodcovský súd nezaoberal ani ďalšími neprijateľnými zmluvnými podmienkami nachádzajúcimi sa v zmluve napr. dojednaním o zmluvnej pokute, o administratívnom poplatku, ktoré slúžia záujmom žalovaného, aby ním skreslil skutočnú výšku odplaty za poskytnutie úveru (Rozsudok KS v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21. 11. 2012), dokonca priznal na ich základe žalovanému plnenie. Rozhodcovský súd zmluvu o úvere neskúmal ani z hľadiska, či obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom v zmluve absentuje rozpis výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, s čím sankcionuje úver bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou a rovnako aj nepravdivé uvedenie RPMN v neprospech jej ako spotrebiteľa (Rozsudok KS v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015 zo dňa 20. 04. 2015). Tvrdila, že z týchto dôvodov je celú úverovú zmluvu potrebné považovať za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a žalovaný mal zo zmluvy voči nej len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a nie titulom pohľadávky zo zmluvy o úvere, čím rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci rozhodcovským súdom. Potom zrušenia rozhodcovského rozsudku sa domáha podľa § 45 ods. 1 písm. e/, g/, i/, j/ a l/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa označila ako dôkazy Rozhodcovský rozsudok zo dňa 24. 11. 2017 sp. zn. N. XXXXX/XX, Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17. 10. 2013, Rozhodcovská zmluva zo dňa 17. 10. 2013, Priemerné úrokové miery z úverov poskytovaných v Eur rezidentom eurozóny (stav a nové obchody), Rozhodcovský spis Stáleho rozhodcovského súdu zriadený pri asociácii pre arbitráž so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, sp. zn. N. XXXXX/XX, ktoré súdu aj predložila.

3. Žalovaný vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 23. 01. 2018 uviedol, že žalobkyňu písomne vyzval na oznámenie výberu rozhodcovského súdu. Žalobkyňa mohla odmietnuť rozhodcovské konanie bez uvedenia dôvodov, ale zostala nečinná a nič nenamietala, preto v zmysle § 73 ods. 8 zákona 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, vybral rozhodcovský súd sám ako dodávateľ. Oznámenie o výbere doručil žalobkyni dňa 03. 11. 2015. Z uvedeného vyplýva, že nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a žalobkyňa sa mala možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Námietku voči právomoci súdu mohla podať aj v čase keď jej bola doručená výzva na žalobnú odpoveď, ktorá však doručená nebola. Žalobkyňa mala tiež možnosť v zmysle čl. II. ods. 3 Rozhodcovskej zmluvy v lehote 10 dní odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby bola dotknutá platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo tiež poukazuje na to, že ich vzájomná podmienenosť je vylúčená. Ak by túto lehotu žalobkyňa nestihla, mala možnosť sa dovolávať neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo výberu rozhodcu priamo v rozhodcovskom konaní, o čom bola poučená vo výzve na žalobnú odpoveď, avšak ostala nečinnou v konaní. Podľa tvrdenia rozhodcovského súdu žalobná odpoveď mu doručená nikdy nebola. Obdobnou otázkou sa zaoberal aj Okresný súd Rimavská Sobota v Rozsudku sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24. 09. 2015, v ktorej zaujal právny názor, že popri úverovej zmluve bola uzavretá aj rozhodcovská zmluva, a to na samostatnej listine, ktorej obsahom je len úprava podmienok riešenia sporov z úverovej zmluvy s možnosťou ich riešenia tak na rozhodcovskom súde ako aj na všeobecnom súde s právom výberu na strane žalujúcej zmluvnej strany. Poukázal tiež na Rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 ako Okresného súdu Košice I sp. zn. 19C/289/2014 zo dňa 21.06.2016. Zdôraznil, že argumentácia žalobkyne o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy, pretože podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, že je neprijateľnou podmienkou také dojednanie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nie je dôvodná. V danom spore je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi žalobkyňou a ním je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Rozhodcovská zmluva teda nevyžaduje od žalobkyne, aby spory s ním riešila výlučne v rozhodcovskom konaní, takýto právny názor vyslovil Krajský súd v Bratislave v Uznesení zo dňa 30. 05. 2011, sp. zn. 14NcC/10/2011. So žalobkyňou uzavrel rozhodcovskú zmluvu na samostatnom liste papiera, oddelene od zmluvy o úvere, žalobkyňa svojim podpisom dňa 17. 10. 2013 potvrdila, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí, jej prejav je vážny, zrozumiteľný a určitý. Poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu činnosť slovenských

a českých súdov, súdnu judikatúru, odbornú literatúru ako aj na vnútroštátnu a komunitárnu právnu úpravu, týkajúcu sa prípustnosti rozhodcovskej doložky resp. zmluvy v spotrebiteľských sporoch, a platnosti ním uzatváraných rozhodcovských doložiek a zmlúv. K námietke žalobkyne, týkajúcej sa neprimeranej vzdialenosti rozhodcovského súdu uviedol, že je tiež nedôvodná, konanie rozhodcovské konanie prebieha výslovne v písomnej forme, čo vyplýva z č. III. bod 4. predmetnej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 17. 10. 2013, nekonajú sa pojednávania za prítomnosti účastníkov rozhodcovského konania a účastníci konania predkladajú svoje vyjadrenia v písomnej forme, čo minimalizuje náklady účastníkov rozhodcovského konania.

Rovnako aj v odôvodnení predmetného rozhodcovského rozsudku Stály rozhodcovský súd uvádza, že prebiehajúce rozhodcovské konanie je písomným konaním, čím sa sleduje zníženie nákladov jednotlivých účastníkov rozhodcovského konania. Okrem toho uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalobkyňou opakovane počas dlhšieho časového obdobia (v rokoch 2011 až 2016) čím opakovane prejavovala svoju vôľu uzavrieť s ním predmetné zmluvy. Aj v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú uzatvorili dňa 17. 10. 2013, poskytol ako veriteľ žalobkyňi ako dlžníkovi sumu 800,- Eur, ktorú sa zaviazala vrátiť zvýšenú o príslušný poplatok 700,- Eur. Tvrdil, že zákon č. 129/2010 Z. z. považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11, nakoľko však nedošlo k naplneniu dôvodov, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, že „Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1500,- Eur, ak nie je dohodnuté inak do 25. 10. 2014 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 25. 10. 2014.“ Tiež ročná percentuálna miera nákladov je stanovená v zmluve vo výške 87,50 % a je vypočítaná v zmysle platných právnych predpisov. Výška RPMN je tiež v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bola žalobkyňa oboznámená pred poskytnutím úveru, čo potvrdila aj svojím vlastnoručným podpisom a je rovnaká ako v samotnej zmluve o úvere. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. V zmluve o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania zmluvy o spotrebiteľskom úvere je 49,13 %. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty, avšak podľa aktuálnej rozhodovacej praxe u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. A pokiaľ sa týka poplatku za spracovanie zmluvy tento slovenské právo nielen pripúšťa, ale ho aj uvádza a jeho výška žalobkyňi vyhovovala, pretože ju pri uzatváraní zmluvy ničím nenamietala. Zdôraznil, že pokiaľ mala žalobkyňa pocit že uzavrela nevýhodnú zmluvu, alebo že odplata, úrok či RPMN je vysoká, mala právo od zmluvy odstúpiť do 14 dní od uzavretia zmluvy bez zvedenia dôvodu.

4. Na pojednávaní sa žalobkyňa pridŕžavala podanej písomnej žaloby a ďalej uviedla, že sú splnené podmienky v zmysle zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Tieto dôvody vidí v nedostatku právomoci rozhodcovského súdu rozhodnúť tento spor, ktoré tvrdenie zakladá na tom, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle Občianskeho zákonníka, nakoľko nebola dohodnutá individuálne a vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi žalovaným ako dodávateľom a ňou ako spotrebiteľom, pretože ju núti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu miesto konania pred všeobecným súdom, o ktorého nestrannosti možno mať pochybnosti. Ďalšie dôvody vidí v nesprávnom právnom posúdení veci rozhodcovským súdom, nakoľko úroková sadzba vo výške 39,15 % ročne niekoľkonásobne preyšuje úrokovú sadzbu, za ktorú v čase poskytnutia úveru poskytovali úvery banky. Z tohto dôvodu sa táto úroková sadzba prieči dobrým mravom, čo spôsobuje podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatnosť úverovej zmluvy ako celku, na čo rozhodcovský súd neprihliadal. Preto dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku vidí v nesprávnom právnom posúdení veci a v nedostatku právomoci rozhodcovského súdu.

5. Na pojednávanie sa žalovaný neustanovil, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil podaním, doručeným súdu dňa 27. 08. 2018 a požiadal súd, aby vec prejednal v jeho neprítomnosti z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti s tým, že navrhuje žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Súd v zmysle ustanovenie § 180 CSP rozhodol, že sa pojednávanie bude konať v neprítomnosti žalovaného a otvoril pojednávanie.

6. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa 17. 10. 2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorou sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobkyni ako dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 800,- Eur v hotovosti. Poskytnutý úver sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalovanému a zaplatiť mu celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 700,- Eur, t. j. celkovú čiastku 1.500,- Eur do 25. 10. 2014 na účet veriteľa. Zo zmluvy vyplýva, že celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru čo predstavuje sumu 313,20 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 386,80 Eur. V zmluve bola uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) vypočítaná v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru vo výške 87,50 % a výška priemernej hodnoty ročnej RPMN za poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania úverovej zmluvy je 49,13 %. V ten istý deň 17. 10. 2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným Rozhodcovskú zmluvu, v ktorej si v Článku II. Predmet zmluvy dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 17. 10. 2013 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a/ pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Z pripojeného rozhodcovského spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Asociáciou pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava sp. zn. N.N. XXXXX/XX súd zistil, že žalovaný dňa 15. 12. 2015 doručil rozhodcovskému súdu návrh na začatie rozhodcovského konania zo dňa 15. 12. 2015. Stály rozhodcovský súd zriadený Asociáciou pre arbitráž dňa 24. 11. 2017 pod sp. zn. N.N. XXXXX/XX rozhodcom S. K. N., vydal rozsudok, ktorým uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému sumu vo výške 175,- Eur, úrok v sume 246,19 Eur, poplatok v sume 386,80 Eur, úrok vo výške 39,15 % ročne zo sumy 175,- Eur od 21. 10. 2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 175,- Eur od 26. 10. 2014 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur, poplatok za upomienku vo výške 10,- Eur, trovy rozhodcovského konania vo výške 194,68 Eur, všetko v mesačných splátkach vo výške 40,- Eur, splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalovaného s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že predmetom rozhodcovského konania bol záväzkový vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným ako absolútny obchod, pretože zmluva o úvere bola uzavretá podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, pričom rozhodcovský súd aplikoval zákon č. 129/22010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako lex specialis a mal zároveň za to, že a jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozhodcovský súd konštatoval, že preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi stranami a dospel k záveru, že v zmluve sú jasne a zrozumiteľne uvedené všetky základné náležitosti spotrebiteľského úverového vzťahu a zmluva obsahuje všetky predpísané obligatórne náležitosti, a to výšku úveru, výšku úroku, výšku administratívneho poplatku, celkové náklady spojené s úverom, zročnosť úveru, ako aj RPMN a priemernú RPMN. Pretože žalobkyňa napriek výzvy žalovaného mu dlh nezaplatila, žalovaný dôvodne podal návrh na začatie rozhodcovského konania. Z doručienky doporučené do vlastných rúk (č. I. 67) vyplýva, že rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 05. 12. 2017, pričom žaloba žalobkyne bola podaná na súde dňa 12. 12. 2017.

7. Podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. e/, i/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnom od 01. 01. 2015) (ďalej len Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní), účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,

8. Podľa ustanovenia § 46 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

9. Podľa ustanovenia § 47 ods. 1, 2, 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z toho dôvodu, že stály rozhodcovský súd rozhodol na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo porušil všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, a ak konanie pokračuje pred stálym rozhodcovským súdom podľa odseku 2, je stály rozhodcovský súd v ďalšom konaní viazaný právnym názorom súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo o inom porušení všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa.

10. Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 31. 05. 2014, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 31. 05. 2014, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 30. 04. 2014 (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ Zákon o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu dňa 17. 10. 2013 pod číslom zmluvy XXXXXXXXX je spotrebiteľskou zmluvou, uzavretou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako dodávateľ, pretože pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti, nakoľko v predmete svojho podnikania mal poskytovať úverov nebankovým spôsobom. Žalobkyňa pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a vystupovala ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Preto bol žalovaný od uzavretia zmluvy so žalobkyňou v postavení dodávateľa a žalobkyňa

v postavení spotrebiteľa. V spore nebolo ničím preukázané, že by žalobkyňa uzavrela zmluvu so žalovaným ako podnikateľka, v zmluve o úvere je totiž žalobkyňa označená ako dlžník rodným číslom a bydliskom, strany to ani v spore netvrdili. Spotrebiteľské zmluvy spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že jedna strana uzatvára zmluvu s veľkým počtom spotrebiteľov, pričom návrhy zmlúv sú pripravené na vopred predtlačných formulároch a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhovaných zmlúv. Súd pri hodnotení žaloby žalobkyne vychádzal zo Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej členské štáty majú zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom neboli záväzné pre spotrebiteľa, pričom čl. III. ods. 3 Smernice obsahuje indikatívny a nie vyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé. Výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je uvedený aj v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom od 01. 01. 2008 sú okrem iných neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku ako aj dojednanie rozhodcovskej zmluvy tak, že spory s dodávateľom budú výlučne riešené v rozhodcovskom konaní. Súd zdôrazňuje, že zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku, je poskytovanie spotrebiteľom Slovenskej republiky minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje Smernica č. 93/13/EHS.

15. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, najmä podľa § 45 ods. 1 písm. e) z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy ako aj podľa § 45 ods. 1 písm. i/ z dôvodu, že stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu. Pred tým, ako súd skúmal, či je žaloba žalobkyne dôvodná, so zreteľom na ustanovenie 46 ods. 1 Zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, či žalobkyňa podala žalobu na súd v zákonom určenej lehote 3 mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. V tejto súvislosti mal súd preukázané, že rozhodcovský rozsudok bol žalobkyňi doručený dňa 05. 12. 2017, pričom žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podala žalobkyňa na súde dňa 12. 12. 2017, teda v lehote 3 mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku.

16. Následne súd zameral dokazovanie na zistenie, či podľa § 45 ods. 1 písm. e) citovaného zákona, je daná neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ako aj či došlo pri rozhodovaní rozhodcovského súdu k porušeniu hmotnoprávnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa podľa § 45 ods. 1 písm. i/ Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľ a spotrebiteľ, bolo povinnosťou rozhodcovského súdu na tento právny vzťah aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorých rozhodcovský súd danú vec posudzoval. Dokazovaním súd tiež zistil, že úverová zmluva, ktorú strany uzavreli, má písomnú formu, obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ustanovené v § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje však údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov. Podľa názoru súdu však RPMN v zmluve nie je uvedená správne vo výške, ktorý v skutočnosti úveru prislúcha, hodnota RPMN uvedená v zmluve o úvere vo výške 87,50 % vysoko prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty za 3. štvrtrok roku 2013, zverejnenú na webovej stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorá pri novoposkytovaných úveroch so zmluvnou splatnosťou do 12 mesiacov činí 50,91 %. Potom z dôvodu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, so zreteľom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretie zmluvy, je potrebné poskytnutý spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

17. Vzhľadom na to, že vykonaným dokazovaním mal súd nesporne preukázané, že medzi stranami sporu vznikol spotrebiteľský vzťah, na základe formulárovej zmluvy, ktorej obsah žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla ovplyvniť a poskytnutý úver má charakter spotrebiteľského úveru, preto bolo povinnosťou rozhodcovského súdu, aby pri rozhodovaní aplikoval ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ako vyplýva z pripojeného rozhodcovského spisu, ako aj Prehľadu práv, povinností a záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, žalobkyňa zaplatila žalovanému z titulu úveru sumu vo výške 625,- Eur, žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 800,- Eur, ostáva zaplatiť

z istiny sumu vo výške 175,- Eur. Z dôvodu, že poskytnutý spotrebiteľský úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, z dôvodov uvedených v odseku 16. tohto rozsudku, žalovanému nevznikol nárok na ostatné poplatky a úroky, na zaplatenie ktorých uložil rozhodcovský súd žalobkyni v rozhodcovskom rozsudku. Rozhodcovský súd mal povinnosť, na tieto skutočnosti prihliadnúť, preto súd musí konštatovať, že pri rozhodovaní rozhodcovského súdu došlo k porušeniu hmotnoprávných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie malo vplyv na výsledok sporu, preto potom súd považoval žalobu žalobkyne za dôvodnú a žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel a zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. i/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

18. Pokiaľ sa týka platnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, súd zdôrazňuje, že právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť spor vyplývala z rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej stranami sporu dňa 17. 10. 2014, ktorá tvorí akcesorickú súčasť formulárovej zmluvy. Na základe preskúmania rozhodcovskej zmluvy dospel súd k záveru, že rozhodcovská zmluva tvorí neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná, pretože znemožňuje žalobkyni ako spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodnutie sporu pred všeobecným súdom, ak podá žalobu dodávateľ. Rozhodcovská zmluva síce poskytuje žalobkyni možnosť obrátiť sa na všeobecný súd, ale v prípade, ak rozhodcovské konanie iniciuje dodávateľ, tak spotrebiteľ sa musí podrobiť rozhodcovskému konaniu a teda možnosť spotrebiteľa obrátiť sa na všeobecný súd je iba iluzórna, keďže trvá len do podania žaloby na začatie rozhodcovského konania dodávateľom. Z rozhodovacej praxe súdov je zrejmé, že v prípade sporov medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi je to výlučne dodávateľ, kto iniciuje rozhodcovské konanie. Rozhodcovskou zmluvou sa spotrebiteľovi odňalo právo brániť sa a podať žalobu, ak už bola podaná dodávateľom na rozhodcovskom súde a spotrebiteľ môže postupovať len v zmysle § 46 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, podľa ktorého sa síce môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenie rozhodcovského rozsudku, ale len z dôvodov zákonom presne vymedzených. Dokazovaním mal súd preukázané, že žalobkyňa si rozhodcovskú zmluvu osobitne nevyjedнала a táto bola žalovaným ako veriteľom vopred pripravená v rámci obchodných podmienok a preto žalobkyňa nemala možnosť zmeniť alebo ovplyvniť jej obsah. A hoci žalovaný počas konania tvrdil, že „rozhodcovská zmluva, ktorú uzavrel so žalobkyňou, je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Rozhodcovská zmluva nevyžaduje od žalobkyne, aby spory s ním riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú zmluvu uzavrel na samostatnom liste papiera, oddelene od zmluvy o úvere, žalobkyňa svojim podpisom dňa 17. 10. 2013 potvrdila, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí, jej prejav je vážny, zrozumiteľný a určitý“, podľa názoru súdu, žalobkyňa mohla obe zmluvy ako celok len odmietnuť alebo prijať, pretože bez podpísania rozhodcovskej zmluvy by s ňou žalovaný neuzavrel zmluvu o úvere a neposkytol jej úver. Keďže rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, tak táto skutočnosť spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne a preto je potrebné konštatovať neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. Daná rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá spolu s podpisom zmluvy o úvere, obe zmluvy boli vopred pripravené žalovaným na predtlačenej formulárovej, čo spôsobuje nevyváženosť rozhodcovskej zmluvy a preto súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalovaným ako dodávateľom a žalobkyňou ako spotrebiteľom je neplatná. Keďže rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol určený na rozhodovanie konkrétny rozhodcovský súd je neplatná, tak Stály rozhodcovský súd nebol oprávnený vo veci konať a rozhodovať pre nedostatok právomoci. Z dôvodu, že súd dospel k názoru, že uzatvorená rozhodcovská zmluva je neplatná, rozhodcovský súd vo veci konať nemohol, pretože bol ustanovený v rozpore so zákonom a to bez platnej rozhodcovskej zmluvy. Preto mal súd za to, že je potrebné zrušiť predmetný rozhodcovský rozsudok aj podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. e/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

19. O náhrade trov konania strán súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, na základe zásady úspechu. Žalobkyňa mala vo veci plný úspech, preto jej súd priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník so zreteľom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Veľký Krtíš písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).